

Jubileum wandeltocht

Startlocatie: dorps huis De Schalmei te Hurdegaryp

Een van de eerste bezienswaardigheden, die de wandelaar tijdens de jubileumtocht tegenkomt is het Bos van Ypey, een mooi wandelpark bij Tytsjerk.

Oorspronkelijk was het bezit van de rijke families Looxma en Ypey, later werd het eigendom van de Stichting op Toutenburg.

Het wandelpark is een zgn. Roodbaardtun met hoogteverschillen en typische bruggetjes, vooral de drie-armige brug dichtbij de oude ingang van het park is karakteristiek.

Tien jaar geleden is men begonnen met een flinke uitbreiding en in 2005 werd fase 1 afgerond. Bij de officiële opening werd de naam van het park Groot Vijversburg, zoals ook de letters boven de nieuwe poort aangegeven wordt. Echter, in de 'volksmond' heet het park nog altijd Bos van Ypey, en dat zal voorlopig ook wel zo blijven.

Hiernaast zie je huis Vijversburg, waar bovengenoemde families woonden. Tegenwoordig heeft het huis een andere bestemming, o.a. als theeschenkerij en ook voor exposities.

De rust voor de 25 en 40 km is in het dorp Lekkum en wel in het dorps huis "De Weeme". Dit dorps huis is al veertig jaar het thuishonk van de F.L.A.L. Het bestuur van onze vereniging vergadert hier nog altijd en ook de Algemene Ledenvergadering wordt hier gehouden. Niet alleen de F.L.A.L. viert haar veertigjarig bestaan, ook "De Weeme" bestaat binnenkort 40

jaar.

Het dorps huis werd na een grondige verbouwing ondergebracht in de voormalige pastorie.

In 1985 werd de naast gelegen consistorie van de Nederlands Hervormde Gemeente gekocht en werd tussen de pastorie en de consistorie een verbinding gebouwd, waarin een bar en een keuken is ondergebracht.

De consistorie is in gebruik als biljartruimte en wordt tevens gebruikt voor kleine vergaderingen.

Het pastoriegedeelte van het dorps huis bevat op de benedenverdieping een zaal voor ca. 120 personen met een toneel en kleedruimte. Op de bovenverdieping is een grote hobbyruimte, welke gebruikt wordt voor kleine vergaderingen en groepsactiviteiten van de naastgelegen school. Voorts is er nog een "bestuurskamer", waar ca 16 personen kunnen vergaderen en een gezellige knutselruimte voor creatieve bezigheden van de jeugd.

Grikelân en Turkije

Tijdens de tocht passeren we de bosjes met de intrigerende namen Grikelân en Turkije. De namen van deze natuurgebiedjes roepen altijd weer vragen op. Volgens de overlevering vond de familie Van Sminia het toepasselijke namen voor de bosjes. De familie heeft met de opbrengst van Griekse en Turkse staatsobligaties de bosjes laten aanleggen, oorspronkelijk voor het hakhout. Oorspronkelijk waren het hakhoutbosjes. Perceelsgewijs werd het hout om

de vijftien jaar bij opbod verkocht. Het werd voornamelijk gebruikt als boerengeriefhout, zoals voor stekpalen en bonenstaken. Wellicht is de bast van de Eik in het verleden ook

gebruikt voor de winning van eek, een stof die werd toegepast in de leerlooierij. De overblijvende takken gebruikte men als brandstof, bijvoorbeeld voor het stoken van de bakkersoven. Daarnaast werden takkenbossen toegepast als beschoeiing langs watergangen.

Nu wil It Fryske Gea dat het opgaande bosjes worden, met op den duur hoge bomen en daaronder een gevarieerde struiklaag met veel hulst. De uitdaging is om er voor te zorgen dat genoeg licht de bosbodem kan bereiken, zodat er een

kruidlaag wil groeien. Zo ontstaat een bos met drie etages: een kruidlaag, struweel en bomen.

Tussen Lekkum en Giekerk op de Canterlandse brug over de Murk is een Elfstedenmonument onder de naam *It Sil Heve* (Fries) van de beeldend kunstenaars Maree Blok en Bas Lugthart geplaatst.

Dit is de laatste brug in de Elfstedentocht, op het traject tussen Oudkerk en de finish in Leeuwarden. De brug is in de periode 2001-2008 voorzien van duizenden blauw geglazuurde tegeltjes van Makkumer Aardewerk met daarop de afbeelding, naam en jaartal van deelnemers aan de tocht. Van grotere afstand gezien vormen de duizenden tegelportretten een

nieuw beeld van schaatsers die achter elkaar rijden. De brug vormt zo een ereboog nabij de finish van de Elfstedentocht en staat in volksmond ook bekend als "de tegeltjesbrug".

Op de naastgelegen parkeerplaats is een informatiebord aanwezig. De individuele tegels zijn terug te vinden volgens een coördinatenstelsel en vanaf een steiger kunnen ze van dichtbij worden bekeken.

Niet alleen winnaars en wedstrijdrijders staan afgebeeld maar ook duizenden tourrijders onder wie W.A. van Buren, de schuilnaam van koning Willem-Alexander die in 1986 de tocht volbracht. Er zijn nu ruim 7000 elfstedenrijders afgebeeld op het monument.

